



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “САВЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ”

ЗАЯВА № 6237/04

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

17 СІЧНЯ 2006

Рішення у справі набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може бути піддане редакційним правкам.

У справі “Савенко проти України”,

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

- п. Ж.-П. Коста, /J.-P. Costa/, *Голова*,
- п. І. Кабрал Баррето /I. Cabral Barreto/,
- п. В. Буткевич /V. Butkevych/,
- пані А. Мулароні /A. Mularoni/,
- пані Е. Фура-Сандстрьом /E. Fura-Sandström/,
- пані Д. Йочієнє /D. Jočienė/,
- п. Д. Попович /D. Popović/, *судді*,
- та пані С. Долле /S. Dollé/, *Секретар секції*,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 13 грудня 2005 року виносить рішення, яке було прийнято того ж дня.

ПРОЦЕДУРА

1. Справу порушено проти України за заявою (№ 6237/04), поданою проти України до Суду 18 січня 2004 року громадянином України Савенком Віктором Єгоровичем (далі – заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція).
2. Уряд України (далі – Уряд) було представлено його Уповноваженим: пані В. Лутковською, Міністерство юстиції.
3. 21 червня 2004 року друга секція винесла рішення направити заяву на комунікацію Уряду. Керуючись положеннями пункту 3 статті 29 Конвенції, вона вирішила, що питання щодо прийнятності та суті справи мають розглядатися одночасно.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився 1939 року та проживає в м. Горлівка, Донецької області, Україна.
5. Рішенням від 26 вересня 2002 року Калинінський районний суд м. Горлівки зобов'язав колишнього працедавця заявника – ВАТ «Горлівський завод «Реммаш» (державне акціонерне товариство) (м. Горлівка) сплатити заявнику заборгованість з заробітної плати, компенсацію, компенсацію за затримку виплати у розмірі 6 803,28 грн.¹
6. Оскільки це рішення суду залишалось невиконаним, заявник звернувся до міського управління юстиції, яке двома листами від 18 квітня та 9 грудня 2003 року поінформувало його, що ухвалою від 23 жовтня 2002 року господарського суду Донецької області порушена справа про банкрутство заводу та що з цієї причини виконавче провадження стосовно рішення, винесеного на його користь, було зупинене. Після того, як було встановлено, що 51 % акції товариства належить державі, воно послалося на Закон

¹ Приблизно 1 099 ЄВРО.

України № 2864-III „Про введення мораторію на примусову реалізацію майна” (чинний з 26 грудня 2001 року), який забороняє реалізацію майна підприємств, 25% або більше акцій яких належать державі, з метою погашення боргів.

7. 29 жовтня 2004 року заявник отримав усю суму, присуджену йому рішенням суду.

II. ВІДПОВІДНЕ ВНУТРІШНЄ ЗАКОНОДАВСТВО

8. Відповідне внутрішнє законодавство зазначено у рішенні по справі „*Ромашов проти України*” (*Romachov c. Ukraine*) (№ 67534/01, пп. 16-18, від 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ П. 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПРОТОКОЛУ № 1

A. Щодо прийнятності

9. Уряд докоряє заявнику за невичерпання двох внутрішніх засобів захисту, як цього вимагає стаття 35 Конвенції, а саме, що останній не ініціював процедури оскарження дій та бездіяльності Державної Виконавчої Служби, яка займалася виконанням рішення, винесеного на його користь, та не подав заяви до відповідного господарського суду про включення його до списку кредиторів під час процедури банкрутства, розпочатої щодо підприємства, що дало б змогу контролювати процес відновлення платоспроможності останнього. Уряд оспорує, крім того, статус жертви заявника відповідно до статті 34 Конвенції, оскільки рішення, винесене на його користь, було повністю виконане.
10. Заявник не погоджується твердження Уряду.
11. Суд констатує, що аргументи схожі до тих, які подав Уряд, були відхилені у багатьох рішеннях Суду (див., наприклад, рішення у справі „*Войтенко проти України*” (*Voïtenko c. Ukraine*), № 18966/02, пп. 31 та 35, від 29 червня 2004 року; рішення у справі „*Ромашов проти України*” (*Romachov c. Ukraine*), № 67534/01, від п. 27, 27 липня 2004 року). Він не бачить жодних причин для того, щоб дійти іншого висновку у цьому випадку. Таким чином, Суд відхиляє попередні заперечення Уряду.
12. Далі Уряд зазначав, що держава не може бути відповідальною за відсутність коштів державного підприємства, оскільки їй належали лише 51 % акцій товариства і вона не могла визначати та контролювати його діяльність. Відповідно, Уряд посилався на несумісність заяви *ratione personae* з положеннями Конвенції.
13. Заявник не погоджується.
14. Суд зауважує, що Держава володіла контрольним пакетом акцій товариства-боржника, та що на останнє поширювалася дія

мораторію на примусову реалізацію майна в рамках виконавчого провадження стосовно судового рішення, винесеного не на його користь, через те що частка держави в акціонерному капіталі товариства складала понад 25 %. Далі Суд констатує, що згаданий вище мораторій було дійсно застосовано у цьому випадку (див. пункт 6 вище).

15. Суд нагадує, що він вже відхилив аналогічні аргументи (див. справу «Сокур проти України» (“*Sokur c. Ukraine*”), заява № 29439/02, пп. 34-37, від 26 квітня 2005 року). Він вирішив відхилити попередні зауваження, подані Урядом.
16. Суд констатує, що заява не є явно необґрунтованою у сенсі п.3 статті 35 Конвенції. Суд зазначає, крім того, що не встановлено жодного іншого мотиву неприйнятності.

Б. Щодо суті

17. У своїх зауваженнях Уряд подав аргументи щодо суті, схожі на ті, які наводилися у справах *Ромашова (Romachov)*, *Войтенка (Voitenko)* та *Сокура (Sokur)* з метою довести відсутність порушення п.1 статті 6 Конвенції (див. рішення у згаданій справі *Ромашова (Romachov)*, п. 37, у згаданій справі *Войтенка (Voitenko)*, пп. 37 та 55, у згаданій справі *Сокура (Sokur)* п. 28.
18. Заявник не погоджується з твердженням Уряду.
19. Суд нагадує, передусім, що державний орган не може посылатися на відсутність ресурсів для оплати заборгованості, присудженої рішенням суду та, що тривалі затримки стосовно виконання рішення є порушенням права, гарантованого статтею 1 Протоколу 1 (див. справу „*Бурдов проти Росії*” (*Bourdov c. Russie*), № 59498/00, пп. 35 та 40, СЕДН 2002-III). Отже, утримуючись майже два роки та один місяць від вжиття заходів, необхідних для виконання остаточного судового рішення, винесеного у справі, українські державні органи частково позбавили п.1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Протоколу № 1 їхнього корисного ефекту.
20. Цього достатньо Суду, щоб зробити висновок, що у справі мало місце порушення п.1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Відповідно до статті 41 Конвенції:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію”.

A. Шкода

22. Заявник вимагає суму, присуджену йому рішенням, винесеним на його користь у якості відшкодування матеріальної шкоди. Він вимагає суму у розмірі 5 000 ЄВРО у якості відшкодування моральної шкоди, якої він зазнав.
23. Уряд вважає, що його вимоги є надмірними та необґрунтованими.
24. Суд вважає, що сума, що вимагається заявником у якості відшкодування моральної шкоди, є надмірною. Ухвалюючи рішення на засадах справедливості, як вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику 1 000 ЄВРО у якості відшкодування усієї завданої шкоди.

В. Витрати та видатки

25. Отримавши коментар Уряду стосовно його вимоги щодо справедливої сатисфакції, заявник у листі від 21 березня 2005 року вимагав 100 ЄВРО для відшкодування поштових витрат та витрат на юридичні консультації. Він не долучив жодних підтверджуючих документів щодо цієї вимоги.
26. Суд підкреслює, що заявнику було запропоновано канцелярією Суда подати усі свої вимоги стосовно справедливої сатисфакції до 8 грудня 2004 року та, що він не пояснив, чому його вимоги, які стосуються витрат і видатків, були подані після встановленого терміну. Відповідно, Суд відхиляє цю вимогу, як таку, що була подана з запізненням.

С. Пеня

27. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*) Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

З ЦИХ МОТИВІВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Визнає* заяву прийнятною;
2. *Вирішує*, що було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що було порушення статті 1 Протоколу № 1;
4. *Вирішує*, що:
 - а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним, відповідно до положень пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику 1 000 ЄВРО (одну тисячу ЄВРО) у якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди, плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявника, конвертовані в українську гривню на день здійснення платежу;
 - б) на суму нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці (*le taux égal à celui de la facilité de prêt marginal*) Європейського Центрального Банку плюс три відсотки з часу, коли закінчиться вищезгадані три місяці, і до моменту повного розрахунку.
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою, повідомлено письмово 17 січня 2005 року відповідно до положень пунктів 2 та 3 статті 77 Регламенту.

**С. Долле /S. Dollé/
Секретар секції**

**Ж.-П. Коста /J.-P. Costa/
Голова секції**